

**Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Центр післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання**

Кафедра кримінального процесу та криміналістики

КЕЙС
заняття на тему
«Проведення дій до внесення відомостей у ЄРДР
(у разі вчинення кримінального проступку)»

Підвищення кваліфікації
дізнавачів Національної поліції

Інформація про викладача:
к.ю.н., доцент
ПРЯХІН Євген Васильович
0984294920

Львів – 2022

Тема
«Проведення дій до внесення відомостей у ЄРДР
(у разі вчинення кримінального проступку)»

Годин на тему – 4
Занять – 2 год. (лекція), 2 год. (практичне)

Навчальна мета: сформувати у дізнавачів Національної поліції понятійний апарат, а також систематизовані знання про проведення дій до внесення відомостей у ЄРДР (у разі вчинення кримінального проступку).

Міжтематичні зв'язки: криміналістична реєстрація, особливості використання спеціальних знань, досудове розслідування у формі дізнання, безпека роботи з інформацією.

План лекції (2 год.)

1. Правова регламентація організації проведення дій до внесення відомостей у ЄРДР (у разі вчинення кримінального проступку).
2. Методика проведення огляду місця події та його процесуальне оформлення.
3. Відбір пояснення, медичне освідчування та висновки спеціаліста.
4. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису.
5. Вилучення знарядь і засобів учинення кримінального проступку, подальше їх зберігання.

1. Правова регламентація організації проведення дій до внесення відомостей у ЄРДР (у разі вчинення кримінального проступку)

Відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 40-1 КПК, дізнавач уповноважений:

- проводити огляд місця події;
- проводити обшук затриманої особи;
- опитувати осіб;
- вилучати знаряддя і засоби вчинення кримінального правопорушення;
- вилучати речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені під час затримання особи;
- проводити СРД та НСРД, доручати їх проведення відповідним оперативним підрозділам.

За загальним правилом (ст. 219 КПК), строк досудового розслідування обчислюється з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР до дня звернення до суду з:

- 1) обвинувальним актом;
- 2) клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру;
- 3) клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності або до дня ухвалення рішення про закриття кримінального провадження.

Усі строки досудового розслідування кримінальних проступків не можуть перевищувати 12 місяців і їх можна розглянути відповідно до стадій досудового розслідування у формі дізнання: 1) початкова стадія; 2) подальша стадія; 3) заключна стадія.

Відповідно до ч. 2 ст. 298 КПК України, досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання) здійснюють за загальними правилами досудового розслідування та на підставі положень глави 25 КПК України.

Тобто, для проведення досудового розслідування кримінальних проступків дізнавач, відповідно до ч. 1 ст. 214 КПК України, невідкладно, але не пізніше ніж за 24 год після подання заяви, повідомлення про вчинення кримінального проступку або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального проступку, зобов'язаний внести відповідні відомості до ЄРДР, розпочати розслідування у формі дізнання та через 24 год з моменту внесення таких відомостей надати заявнику витяг з ЄРДР.

Глава 25 КПК України визначає особливості досудового розслідування кримінальних проступків.

Відповідно до ч. 3 ст. 298 КПК, до внесення відомостей про кримінальний проступок до ЄРДР допускається проведення окремих дій, передбачених ч. 3 ст. 214 КПК, а саме:

- відібрання пояснення;
- проведення медичного освідування;
- отримання висновку спеціаліста;
- зняття показання технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки та відеозапису чи засобів фото-, кінозйомки та відеозапису;
- вилучення знаряддя і засобів вчинення кримінального проступку;
- вилучення речей і документів, що є безпосереднім предметом кримінального проступку;
- вилучення речей і документів, які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей.

Відповідно до ч. 1 ст. 298-1 КПК, пояснення осіб, результати медичного освідування, висновки спеціаліста, показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки і відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки і відеозапису є **процесуальними джерелами доказів**. Однак, їх не можна використати як процесуальні джерела доказів у провадженні щодо злочину, окрім як на підставі ухвали слідчого судді за клопотанням прокурора.

Крім того, у КПК не визначається яке процесуальне рішення має прийняти дізнавач за наслідками проведення цих дій якщо він не встановить складу кримінального проступку.

Стаття 300. СРД, НСРД та інші дії під час досудового розслідування кримінальних проступків

Для досудового розслідування кримінальних проступків дозволяється виконувати всі СРД та НСРД, **передбачені ч. 2 ст. 264 та ст. 268 КПК**, а також **відбирати пояснення** для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку, **проводити медичне освідування, отримувати висновок**

спеціаліста, що має відповідати вимогам до висновку експерта, знімати показання технічних приладів і технічних засобів у провадженнях щодо вчинення кримінальних проступків, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, вилучати знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей, до внесення відомостей про кримінальний проступок до ЄРДР.

2. Методика проведення огляду місця події та його процесуальне оформлення

У криміналістиці в загальному під оглядом розуміють процесуальну дію, зміст якої полягає у безпосередньому сприйнятті та вивченні уповноваженою особою об'єктів, що можуть бути пов'язані з подією кримінального правопорушення, і слідів на них, а також фіксацію їх ознак, станів, якостей та взаємного розташування. Оскільки у переважній більшості випадків досудове розслідування здійснюють слідчі органів внутрішніх справ, то часто його називають слідчим оглядом.

За змістом огляду, його завданнями є:

- 1) розібратися в обстановці місця події, з'ясувати як відбувалася подія, зрозуміти дії правопорушника;
- 2) зафіксувати обстановку місця події;
- 3) виявити та вилучити сліди кримінального правопорушення та інші речові докази;
- 4) встановити можливі джерела отримання інших доказів;
- 5) перевірити вже наявні докази, а також версії;
- 6) вивчити об'єкт, виявити та зафіксувати його особливі прикмети (ознаки, властивості);
- 7) виявити (встановити) негативні обставини;
- 8) отримати вихідні дані для організації подальших слідчих (р) дій та оперативно-розшукових заходів щодо розшуку та затримання підозрюваної особи «по гарячих слідах», виявлення викраденого майна.

Кримінальний процесуальний кодекс України виокремлює такі види оглядів: огляд місцевості, огляд приміщення (в т.ч. житла чи іншого володіння особи), огляд трупа (в т.ч. пов'язаного з ексгумацією), освідування особи, огляд речей та документів.

Етапи огляду місця події. Огляд місця події умовно можна поділити на три етапи: підготовчий, робочий, завершальний. Такий поділ ні в якому разі не порушує цілісності цієї слідчої (р) дії та забезпечує реалізацію загальних положень тактики огляду. Зміст поділу на етапи полягає в тому, щоб систематизувати дії слідчого, встановити їх послідовність, забезпечити належну якість огляду. Варто зауважити, що в науковій літературі подано й інші назви та класифікація етапів огляду місця події. Важливо під час такого поділу не упустити які-небудь важливі дії слідчого і дотриматися тактично правильної їх послідовності.

Підготовчий етап починається з моменту ухвалення слідчим рішення про проведення огляду місця події. На цьому етапі слідчий повинен отримати інформацію:

- 1) про подію, що сталася;
- 2) про присутність на місці події очевидців;
- 3) про присутність на місці події працівників міліції та вжиті заходи щодо охорони місця події та збереження слідів;
- 4) про присутність на місці події постраждалих осіб.

На основі цієї інформації, слідчий визначає:

- яким повинен бути склад учасників огляду (кого зі спеціалістів чи інших осіб, наприклад, понятих слід залучити);
- які технічні засоби потрібні для огляду та їх готовність до використання.

Прибувши на місце події, слідчий мусить пересвідчитися чи були усунуті (або послаблені) шкідливі наслідки події та запропонувати вивести усіх сторонніх з місця події. Варто поспілкуватися з працівниками міліції, які прибули на місце події раніше, з метою з'ясування обставин події. Якщо були присутніми очевидці події чи особи, які виявили її наслідки, то слідчий повинен встановити їх особу та опитати. Таких громадян слідчий опитує по одному, без сторонніх осіб, для того, щоб повідомлені дані не були розголошені (рекомендується анкетні дані та повідомлену інформацію занотувати у блокнот). Особливо зауважують на факти зміни обстановки на місці події. У такому разі слідчий повинен з'ясувати хто вніс такі зміни, з якою метою. Завершується підготовчий етап розподілом обов'язків між учасниками огляду. Слідчий роз'яснює права і обов'язки понятим, інструктує інших осіб, які братимуть участь в огляді. Якщо потерпілий потребує невідкладного транспортування у медичний заклад, необхідно перед відправленням зафіксувати його початкове місцеположення.

На початку **робочого етапу** слідчий загалом оглядає місце події з метою:

- 1) орієнтування на місці;
- 2) вирішення питання про вихідну точку і спосіб огляду;
- 3) вибору позиції для проведення орієнтуючої та оглядової фотозйомки.

Змістом тактики огляду місця події є дослідження її матеріальної обстановки.

Матеріальна обстановка – це певна територія чи приміщення, що має просторові межі, в яких слідчий шляхом вивчення розташованих на ній матеріальних об'єктів, особливостей території отримує фактичні дані різного змісту, що мають значення для розкриття злочину.

Робочий етап має дві стадії: загальний огляд (статичну стадію) і детальний огляд (динамічну стадію). На статичній стадії дослідження вивчають територію, де відбулася подія, її характерні риси, рельєф та об'єкти, що можуть стосуватися події кримінального правопорушення. Кожний об'єкт цієї території чи його частину вивчають у комплексі з матеріальною обстановкою, визначають його локалізацію і призначення. Сам огляд проводиться без торкання до об'єктів, що знаходяться на місці події. Саме на цьому етапі здійснюється орієнтувальна та оглядова фотозйомки. Таку стадію окремі науковці-криміналісти досить влучно називають «огляд очима», а подальшу стадію «огляд руками».

На динамічній стадії дослідження застосовують наукові методи та наявні техніко-криміналістичні засоби. Саме тут виявляється більше можливостей для дослідження об'єктів і пошуку на них слідів. На цій стадії об'єкти можуть бути переміщені, відкриті, розібрані для всебічного вивчення. У цей час застосовуються всі доступні слідчому методи пошуку і виявлення слідів кримінального правопорушення та злочинця, відбираються об'єкти чи їх частини зі слідами, які надалі вилучаються чи копіюються. На цій стадії здійснюється вузлова та детальна фотозйомки.

Завершальний етап огляду місця події полягає у підведенні підсумків і оцінці всіх встановлених даних з метою перевірки того, чи всі завдання огляду виконані. З метою контролю рекомендується ще раз оглянути певні місця чи конкретні об'єкти. Це дозволяє ліквідувати виявлені недоліки, які пізніше вже не можна буде виправити. Після оцінки отриманих результатів слідчий починає їх фіксацію. На цьому етапі він: 1) складає протокол огляду місця події, плани, схеми; 2) в разі необхідності дає завдання провести дактилоскопіювання трупа і спрямувати його в морг; 3) упаковує вилучені з місця події об'єкти; 4) вживає заходів для збереження тих об'єктів, що мають доказове значення, але їх неможливо чи недоцільно вилучати з місця події; 5) ознайомлює зі змістом протоколу огляду його учасників і вживає заходів щодо вирішення заяв, які від них надійшли.

3. Відбір пояснення, медичне освідчування та висновок спеціаліста

Спілкування – процес взаємодії між людьми. Завдання спілкування: 1) передача інформації; 2) вплив на поведінку іншого; 3) Вираження емоцій.

Під час спілкування важливим є **налагодження довірливих відносин**. В своїй роботі поліцейський повинен реалізовувати концепцію Партнерства суспільства та правоохоронних органів. Для цього він повинен створювати довірливі відносини з громадянами. Поліцейський повинен вступати в контакт та постійно поглиблювати його до рівня, необхідного для виконання службових обов'язків.

Створення довірливих відносин при спілкуванні

Невербальна демонстрація, що включає в себе: щирю та відкриту позицію при спілкуванні; відкриті жестикуляцію, демонстрацію відкритих рук; відсутність невербальних бар'єрів між громадянином та поліцейським; впевнену поведінку, спокійний тон розмови; демонстрацію паритету в комунікації; повагу до комунікативних зон громадянина; посмішку.

Невербальна комунікація. Загальні поради

- слід дотримуватись міри у дистанціюванні (не треба надмірно віддалятися і не надто наближатись до партнера); дистанція між партнерами повинна відповідати ситуації;
- не варто починати спілкування з відстані більш ніж 4 м. Найбільш прийнятними на такій дистанції може бути посмішка чи кивок головою на знак привітання;
- перші фрази краще говорити на відстані соціальної зони;
- відстань треба долати поступово, а не перескакувати через одну чи дві зони. У такому разі легше досягти згоди, виважено розв'язати проблему;

- не порушати визначену зону, особливо інтимну, в ділових стосунках це є неприйнятним.

Вербальні техніки.

- Уважне вислуховування без переривань.
- Жива зацікавленість у розумінні цілей та способу життя громадянина
- Демонстрація уваги до слів та почуттів громадянина.
- Використання технік емоційної підтримки, коли це доречно.
- Використання технік резюмування, парафразу, та інших технік активного слухання.
 - Чіткі та зрозумілі інструкції, прохання та питання при спілкуванні

Використання технік переконання при контактах із громадянином.

- Емоційне переконання. Уявіть себе на місці....
- Емоційне переконання. А ви б хотіли собі таких наслідків?
- Раціональне переконання. Дія – вигода. Що я роблю- Як це допоможе Вам?
- Раціональне переконання. Дія-наслідки. Якщо Ви зробите _____, ви отримаєте наступні наслідки.
- Залучення до співпраці. Мені (поліції, державі) потрібна Ваша допомога....
- Залучення до співпраці. Дайте мені пораду, що б Ви робили на моєму місці?

Питання в роботі офіцера поліції

Відкриті питання – вимагають розгорнутої відповіді співбесідника.

Починаються зі слів: Що? Де? Коли? Хто? Чому? Як? Тощо

Призначення:

- Захоплення ініціативи. Співбесідник розкриває себе.
- Отримання більш повної інформації по темі.
- Спонування вільному обміну інформацією
- Дізнаєтесь точку зору співбесідника, формуєте у нього довірлива ставлення до Вас
- Підштовхуєте співбесідника до роздумів над питанням.

Приклад: «Яким чином сталось ДТП», «Що Ви думаєте з приводу...?»

Закриті питання – вимагають згоди або короткої відповіді співбесідника.

Приклад: «Якого кольору була автівка? (Відповідь: червоного)», «Ви бачили правопорушника? (Відповідь: Так)»

Призначення:

- Отримуєте згоду співбесідника. *Ви погоджуєтесь сплатити штраф?*
- Уточнюєте слова співбесідника. *Ви кажете, що саме червона машина першою почала рух?*

Альтернативні питання – дозволяють співбесіднику обрати один і запропонованих варіантів.

Приклад: Ви бачили одного чи двох нападників?

Призначення:

- Надаєте співбесіднику право вибору з запропонованих ВАМИ варіантів. *Ви хотіли би сплатити картою чи через банк? Ви хочете пройти у відділок чи будете зберігати спокій?*
- Перевіряєте окремий факт. *Ви бачили одного чи двох нападників?*

Пояснення осіб – це відомості, які надають різні особи в усній або письмовій формі про відомі їм обставини, що мають значення для встановлення обставин кримінального проступку.

Відібрання пояснення є формою отримання інформації від особи, досить схожою на отримання показань, але із низкою відмінностей. Надання пояснення є правом особи і під час його відібрання особа не попереджається про кримінальну відповідальність за ст.ст. 384 і 385 ККУ. Пояснення особи в окремих випадках має важливе значення для правильної кваліфікації протиправних дій.

Варто вказати на певну суперечливість в положеннях КПК, оскільки у ч. 8 ст. 95 КПК зазначено, що «сторони кримінального провадження... мають право отримувати від учасників кримінального провадження та інших осіб за їх згодою пояснення, які не є джерелами доказів, крім випадків, передбачених КПК». Однак, власне цей випадок і передбачений КПК.

Окремі юридично значущі факти під час провадження щодо кримінального проступку можуть встановлюватися шляхом проведення медичного освідування.

Зокрема, затримання особи, яка, можливо, вчинила кримінальний проступок, передбачений ст. 286-1 ККУ, з ознаками перебування у стані сп'яніння, здійснюється не більше як на 3 год. з обов'язковим доставленням такої особи в медичний заклад для забезпечення проходження відповідного медичного освідування (ч. 2 ст. 298-2 КПК).

Виявлення у водіїв ТЗ ознак сп'яніння та їх направлення для проведення огляду здійснюється з врахуванням вимог положень **Постанови КМУ від 17.12.2008 р. № 1103** та спільного наказу МВС і МОЗ України від **09.11.2015 р. № 1452/735**.

Шляхом медичного освідування можуть бути встановлено, наприклад, і факти наявності у особи тілесних ушкоджень.

Про результати освідування особа інформується одночасно із врученням повідомлення про підозру. Якщо з цими результатами вона незгодна, то має право впродовж 48 год. звернутися до дізнавача або прокурора з клопотанням про проведення відповідної експертизи. Якщо не звернеться протягом цього часу, то може це зробити лише під час судового розгляду (ч. 2 ст. 298-4 КПК).

Процесуальні недоліки: відсутнє визначення змісту поняття «медичне освідування» та вимог до його отримання. Це в кінцевому результаті може призводити до виникнення сумнівів у наявності гарантій забезпечення прав та законних інтересів учасників кримінального провадження та достовірності й допустимості зібраних доказів.

На практиці для проходження медичного освідування особі видається складене уповноваженою особою «скерування», а його результати оформлюються у вигляді «акту».

З аналізу КПК також вбачається, що медичне освідування не є тотожним освідуванню за ст. 241 КПК (останнє здійснюється на підставі постанови прокурора + освідування здійснюється щодо підозрюваного, потерпілого чи свідка, яких, із зрозумілих причин, до внесення в ЄРДР не може бути).

Для встановлення юридично значущих фактів, виявлення яких потребує спеціальних знань, дізнавач вправі залучити для надання висновку спеціаліста. Однак як це зробити на практиці та яка форма цього висновку, законодавець не прописав.

Відповідно можна запропонувати діяти за аналогією залучення у кримінальне провадження експерта, а сам висновок, повинен відповідати вимогам, що пред'являються до висновку експерта (ст. 300 КПК).

Підставою для отримання висновку спеціаліста при з'ясуванні обставин вчинення кримінального проступку є запит службової особи підрозділу дізнання органу НПУ (ч. 2 ст. 7-1 ЗУ «Про судову експертизу»).

Про результати, викладені спеціалістом у висновку особа інформується одночасно із врученням повідомлення про підозру. У разі незгоди вона має право звернутися протягом 48 год. до дізнавача чи прокурора з клопотанням про проведення експертизи. Якщо не звернеться протягом цього часу, то може це зробити лише під час судового розгляду (ч. 2 ст. 298-4 КПК).

4. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису

Вказані прилади та засоби можуть використовуватися як учасниками події чи очевидцями, так і працювати в автоматичному режимі. Зокрема, це можуть бути автомобільні відеореєстратори, камери спостереження у громадських місцях, «боді-камери» поліцейських тощо. Поліцейські мають таке право відповідно до положень ч. 1 ст. 40 ЗУ «Про Національну поліцію». Крім того, у великих містах застосовуються комплексні системи відеоспостереження.

Для отримання відповідної інформації дізнавач може звернутися з запитом до володільця (розпорядника) такої інформацією.

Також про бажання надати записи зроблені за допомогою технічних приладів чи засобів особа може заявити під час надання пояснення.

У КПК України введена нова стаття 245-1, яка регламентує порядок зняття показань ТП та ТЗ, що мають функції фото-, кіно-, відеозапису чи засобів фото-, кіно-, відеозапису.

Матеріали фотозйомки, звуко-, відеозапису відносяться до документів (ч. 2 ст. 99 КПК). Однак, різними є дії, у результаті яких здійснюється вилучення – виявлені під час затримання (ст. 40-1 КПК) і виявлені під час затримання особи, особистого огляду та огляду речей (ст.ст. 214 і 300 КПК).

5. Вилучення знарядь і засобів учинення кримінального проступку, подальше їх зберігання

Ст. 298-2 КПК визначає умови, за яких дізнавач має право затримати особу, підозрювану у вчиненні кримінального проступку.

Уповноважена особа, яка здійснила затримання, здійснює особистий обшук затриманої особи, з дотриманням правил, передбачених ч. 7 ст. 223 КПК.

За фактом затримання особи складається протокол затримання, а копія такого протоколу надсилається прокурору. Виявлені під час особистого обшуку затриманої особи речі і документи також вказуються у протоколі затримання.

Також вилучення речей і документів може оформлятися окремим протоколом.

Вилучені речі і документи зберігаються органом, що їх вилучив, до розгляду провадження про кримінальний проступок по суті в суді у порядку, визначеному **постановою КМУ від 19.11.2012 р. № 1104.**

План практичного заняття (2 год.)

1. Обговорення проблемних питань.
2. Вирішення ситуативних завдань.

Ситуація 1

До ЧЧ ВП надійшло повідомлення від гр. Н., адміністратор маркету «Кошик», про те, що 10 хв. назад, о 16.40 год. невідома особа, шляхом 17 вільного доступу викрала з полиці маркету віскі марки «Chivas Regal» об'ємом 0,7 л. Загальна закупівельна вартість без ПДВ становить 760 гривень. Дану ситуацію він побачив на камерах відеоспостереження. Після чого зателефонував у поліцію.

Хто повинен виїхати на місце події? Які основні дії необхідно провести до внесення відомостей до ЄРДР? У чому полягають особливості вилучення на місці події речей та документів? Які Ви знаєте особливості взаємодії на місці пригоди дізнавача та працівника патрульної поліції?

Ситуація 2

До ЧЧ ВП надійшло повідомлення від гр. К., про те, що особа на ім'я Роман у Стрийському парку шляхом обману та зловживання довірою, заволодів належними йому грошовими коштами у сумі 600 гривень.

Хто повинен виїхати на місце події? Які основні завдання працівників Національної поліції на місці події? У чому полягають особливості проведення дій до внесення відомостей у ЄРДР?

Ситуація 3

До ЧЧ ВП надійшло повідомлення про виявлення підозрілої особи у Стрийському парку, яка одягнута у темні джинси, синю куртку та з темного кольору сумкою через плече, яка кладе щось в листя та біля дерев і кущів, після чого робить фото.

Хто повинен виїхати на даний виклик? Які основні завдання дізнавача, який виїхав на місце події? У чому полягають особливості вилучення на місці події речей та документів?

Ситуація 4

До ЧЧ ВП надійшло повідомлення від аноніма, про те, що з нічного клубу «Малевич», що знаходиться за адресою: м. Львів, пр-кт. В. Чорновола, 2, вийшов чоловік віком близько 30 років із явними ознаками алкогольного сп'яніння, у котрого виник словесний конфлікт із охоронцем даного клубу. Даний чоловік сів за кермо автомобіля «Опель» д.н.з. ВС1234СВ, чорного кольору і поїхав у сторону вул. Грінченка у м. Львові.

Які дії працівників Національної поліції? Які основні завдання дізнавача на місці події? Які дії необхідно провести до внесення відомостей до ЄРДР? У чому полягають особливості проведення медичного освідчування?

Ситуація 5

До ЧЧ ВП надійшло повідомлення про те, що невстановлена особа перебуваючи на автобусній зупинці, розташованій на пр-ті Чорновола біля аптеки «БАМ», з явними ознаками алкогольного сп'яніння, у присутності громадян пошкодив рекламний щит, супроводжуючи свої дії нецензурною лайкою. На зауваження не звертає уваги. Крім того, з винятковим цинізмом біля зупинки на проїжджій частині вулиці прилюдно справив свої природні потреби, чим зупинив рух транспорту, а потім продовжував чіплятися до перехожих.

Які основні завдання дізнавача, який виїхав на місце події? Які необхідні дії необхідно провести до внесення відомостей у ЄРДР? У чому полягає особливість відібрання пояснень?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: наказ Офісу Генерального прокурора від 30.06.2020 р. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#n7>

7. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: Наказ МВС України від 20.05.2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20>
8. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.04.2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20>
9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ ГПУ, МВС України, СБУ, АДПС, МФУ та МЮУ від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>
10. Про затвердження Інструкції з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС: Наказ МВС України від 10.09.2009 р. № 390. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09>
11. Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів: Постанова КМ України від 14.11.2018 р. № 1024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-п>
12. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>
13. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «СЛІД» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал НПУ»: Наказ МВС України від 16.03.2020 р. № 257. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0319-20>

II. Спеціальна література

1. Антонюк П. Є., Свобода Є. Ю., Михальчук Т. В. Висновок спеціаліста як джерело доказів у кримінальному провадженні: аналіз процесуальної спроможності. *Криміналістика і судова експертиза*. Вип. 66. С. 88–95.
2. Баранець В. А. Засоби збирання доказів під час досудового розслідування у формі дізнання: актуальні проблеми теорії та практики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 457–460.
3. Волошанівська Т. В., Федоров І. В. Правовий статус відібрання пояснення на етапі проведення досудового розслідування за фактами вчинення кримінальних проступків. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 1-2. С. 253–256.
4. Дізнання: навч. Посібник / Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, Ю. В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 340 с.

5. Досудове розслідування кримінальних проступків: метод. рек. / С. С. Чернявський, М. С. Цуцкірідзе, Р. М. Дударець та ін. К.: НАВС, 2019. 160 с.
6. Криміналістика: підручник / Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 3-тє вид., переробл. та допов. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 948 с.
7. Марченко О. А. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2021. № 3. Ч. 1. С. 49–54.
8. Участь спеціаліста в огляді місця події: довідник. К.: НАВС, 2017. 128 с.

III. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
2. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України. URL: <http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf>.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <https://www.gp.gov.ua>.
5. Єдиний веб-ресурс органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: www.mvs.gov.ua.
7. Інформаційний центр Міністерства юстиції України. URL: www.informjust.kiev.ua.
8. Веб-сайт Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України. URL: <https://dndekc.mvs.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.
10. Веб-сайт Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www.lvduvs.edu.ua>.
11. Вільна енциклопедія «Вікіпедія». URL: <http://wikipedia.org>.